

N A J V Y Š Š Í S Ú D
S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Dňa **17. februára 2026** bolo Najvyšším súdom Slovenskej republiky prijaté uznesenie sp. zn. **5Obdo/26/2023**, v ktorom dovolací súd nadviazal na záväzný výklad podaný v danej veci Súdny dvorom Európskej únie v rozsudku **C-590/24** zo dňa 22. januára 2026 a preskúmal zákonnosť ukladania sankcií podľa § 13 zákona č. 315/2016 Z. z. o registri partnerov verejného sektora, ako aj výklad požiadavky nestrannosti oprávnenej osoby podľa § 19 tohto zákona súdmi nižších inštancií.

Vo veci išlo o uloženie pokút partnerovi verejného sektora, členom jeho štatutárneho orgánu a oprávnenej osobe za porušenie zákazu podľa § 19 písm. c) zákona o RPVS, spočívajúceho v existencii personálneho prepojenia medzi konateľom partnera verejného sektora a konateľom oprávnenej osoby prostredníctvom ich spoločnej účasti v tretej obchodnej spoločnosti. Okresný súd Žilina uložil partnerovi verejného sektora pokutu vo výške 20 000 eur, členom štatutárneho orgánu pokutu vo výške 10 000 eur a oprávnenej osobe pokutu vo výške 20 000 eur; odvolací súd tieto rozhodnutia potvrdil. Dovolatelia namietali najmä nesprávny výklad § 13 ods. 1 písm. a) zákona o RPVS v situácii, keď bol znalecky zistený záporný hospodársky prospech, ako aj nesprávne posúdenie nestrannosti oprávnenej osoby, založené na analogickom použití kritérií nestrannosti sudcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po prerušení konania a po doručení rozsudku Súdneho dvora EÚ vychádzal zo záveru, že sankčný mechanizmus podľa § 13 zákona o RPVS má v materiálnom zmysle **trestnoprávnu povahu**, a preto sa naň plne vzťahujú požiadavky článku 49 Charty základných práv Európskej únie, najmä zásada zákonnosti, predvídateľnosti a proporcionality trestu. V nadväznosti na rozsudok C-590/24 dovolací súd konštatoval, že **hoci právna úprava umožňuje uloženie pokuty aj pri nedosiahnutí hospodárskeho prospechu, odôvodnenie výšky pokuty zo strany súdov nižších inštancií nezodpovedalo požiadavke materiálnej proporcionality a preskúmateľnosti v zmysle výkladu podaného Súdny dvorom EÚ**. Úvahy o preventívnej funkcii sankcie a o jej nelikvidačnom charaktere neboli dostatočne previazané s konkrétnymi skutkovými okolnosťami veci a neumožňovali preskúmať, prečo bola uložená práve konkrétna suma v rámci zákonného rozpätia. Z tohto dôvodu dovolací súd uznesenia súdov nižších inštancií zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie.

Vo vzťahu k výkladu § 19 písm. c) zákona o RPVS Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôraznil, že pojem „vzťah, ktorý by mohol spochybniť nestrannosť“ je neurčitým právnym pojmom, ktorého výklad musí byť racionálny, preskúmateľný a predvídateľný. Samotná existencia akéhokoľvek personálneho alebo majetkového prepojenia nemôže bez ďalšieho viesť k záveru o porušení zákazu. **V súlade s rozsudkom C-590/24 je potrebné skúmať aktuálnosť, intenzitu a reálny význam takeého vzťahu, ako aj jeho objektívnu spôsobilosť ovplyvniť nestranný profesionálny výkon činnosti oprávnenej osoby**. Extenzívny a formalistický výklad založený len na tzv. „teórii zdania“, bez materiálneho hodnotenia konkrétnych okolností, nie je zlučiteľný s požiadavkou právnej istoty a predvídateľnosti ukladania sankcie.